

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені АДМІРАЛА МАКАРОВА

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 17

Миколаїв
2024

Редакційна колегія збірника:

Бобіна О. В., канд. іст. наук, доц. (Миколаїв)
Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Київ)
Гогоренко О. В., д-р філол. наук (Миколаїв)
Деркач В. М., заслужений тренер,
канд. наук з фіз. виховання та спорту, доц. (Миколаїв)
Карсканова С. В., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Коваль С. С., канд. фіз.-мат. наук, доц. (Миколаїв)
Матійко О. В., заслужений діяч мистецтв (Миколаїв)
Міняйлова А. В., канд. пед. наук, доц. (Миколаїв)
Наливайко В. С., канд. техн. наук, проф. (Миколаїв)
Трибулькевич К. Г., д-р пед. наук, доц. (Київ)
Філатова О. С., д-р філол. наук, проф. (Миколаїв)
Філіппова Н. М., канд. філол. наук, проф. (Миколаїв)
Чугуєва І. Є., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Яцунський О. С., заслужений тренер, доц. (Миколаїв)

Відповідальний за випуск: **Бобіна О. В.**

*Друкується за рішенням Вченої ради
Навчально-наукового гуманітарного інституту
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
(протокол № 3 від 24.10.2024 р.)*

Гуманітарний вісник НУК: збірник наукових праць. — Випуск 17. —
Г 94 Миколаїв : Іліон, 2024. — 122 с.

У віснику опубліковані статті, що узагальнюють досвід роботи та результати досліджень у сфері вищої освіти та інших галузях знань. Основні рубрики вісника відповідають напрямам гуманітарної підготовки та соціально-гуманітарної освіти, яка здійснюється Навчально-науковим гуманітарним інститутом Національного університету кораблебудування. Вісник розрахований на викладачів, наукових працівників, фахівців, молодих науковців у сфері вищої освіти.

УДК 001(062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2024

УДК 7.091

Портнов Д.

старший викладач кафедри дизайну, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), dmutro.portnov@nuos.edu.ua

Кульчинська В.

студентка спеціальності 022 Дизайн, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), nikafx00@gmail.com

ТВОРЧІ СТУДЕНТСЬКІ ВИСТАВКИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ-ДИЗАЙНЕРІВ

Розглянуто причини проведення творчих студентських виставок. Проаналізовано вплив виставок на формування професійних навичок майбутніх дизайнерів. Обґрунтована важливість проведення таких заходів для творчого вдосконалення.

Ключові слова: творчі роботи, проекти, художні виставки, навички.

Живопис і рисунок є одними з основних дисциплін в освітній програмі «Дизайн середовища». Ці дисципліни актуальні й в наш час, коли майже всі фахівці з дизайну володіють професійними програмами з 3D-дизайну. Майбутні дизайнери мають вміти зображувати об'єкти середовища та людей засобами рисунка та живопису, бути здатними виконувати пошукові ескізи. Рисунок і живопис, окрім навичок живописно-образного відтворення, формує у студентів естетичне бачення навколишнього світу, сприяє творчому самовираженню взагалі.

Програма з цих дисциплін передбачає різні завдання, від простого – зображення геометричних фігур – до складного – людини в інтер'єрі. Екзаменаційні перегляди, в свою чергу, дозволяють оцінити рівень підготовки студентів.

Теж стосується і багатьох інших дисциплін освітньої програми «Дизайн середовища», завдання з яких представлені творчими роботами різноманітної направленості та рівня складності.

Але не менш важливими за обов'язкову програму є періодичне проведення творчих студентських виставок. Виставки можуть бути:

- тематичними, об'єднані однією ідеєю, наприклад новорічними;
- з будь-якої творчої дисципліни, де будуть представлені найкращі практичні завдання. Прикладом можуть слугувати тематичні виставки в приміщеннях нашого університету з графічного дизайну, дизайн-проектів та інші, які привертали увагу дог діяльності кафедри;
- підсумковими, що демонструють роботу викладачів та студентів кафедри за певний період;
- ювілейними, присвяченим до свята та ін.

Кафедрою дизайну протягом своєї історії неодноразово проводились такі виставки: в міській виставковій залі (2004 р.), виставковій залі Миколаївського обласного художнього музею ім. Верещагіна (2008, 2010 рр.), виставковій залі Миколаївської спілки художників (2013 р.). В останні роки такі виставки відбувались в артцентрі «Арго», що розташований в Новому корпусі університету [1].

Причини проведення таких виставок наступні:

1. Продемонструвати рівень підготовки здобувачів вищої освіти як за певними навчальними

дисциплінами, так і в цілому за спеціальністю. Це можуть бути та тематичні виставки, і спільні виставки студентів та викладачів кафедри. Окрім рисунка та живопису, на виставках представляються інші роботи: дизайн-проекти, макети тощо.

2. Презентувати кафедру, її діяльність, напрями підготовки та здобутки за певний період.
3. Залучити майбутніх абітурієнтів.

Це ті причини, які знаходяться «на поверхні». Але є моменти, які важливі саме для студентів, як майбутніх фахівців.

По-перше, це є стимулом покращити свої вміння, старатись працювати краще, тому що на такі виставки відбираються найкращі творчі роботи. Здорово конкуренція допомагає покращити свої професійні навички, тим самим надає стимул до вдосконалення.

По-друге, готуючись до таких заходів, студенти вчаться презентувати свої роботи. Оформлювання в єдиному стилі, формування експозиції виставки, тематичне розміщення, – все це дозволить отримати навички презентації власних творів вже на етапі навчання [2]. В подальшій творчій діяльності дизайнера чи художника такі навички будуть в нагоді у власній виставковій діяльності, під час презентації проектів замовнику, за потреби оформлення власного портфоліо.

Варто зазначити, що прийоми компоновання виставки можна засвоїти саме на практиці, безпосередньо беручи участь у такому заході. Ці такі прийоми, як [3]:

- загальна композиція експозиційних матеріалів, розташування їх коло одного або декількох центрів композицій;
- чергування ділянок виставок (ритмічна, аритмічна зміна) для більшої повноти вражень;
- вплив освітленості приміщення на експонати, особливо для робіт з живопису, кольорознавства, графіки;
- врахування розмірів експонатів та їх об'єму (об'єднання в групи невеликих за розміром, розташування великих експонатів);
- визначення верхніх та нижніх меж при розміщенні на стінах, інтервал між експонатами.

Безпосередньо під час заходу виникає можливість поспілкуватись з відвідувачами виставки, пояснити щодо змісту своїх робіт та проєктів, вислухати інших. Таким чином, формуються основи спілкування з майбутніми партнерами або клієнтами, що безпосередньо можуть вплинути на розвиток кар'єри надалі.

Вміння комунікувати з аудиторією різного рівня фахової підготовки, освіти, віку, інтересів, креативність, емоційний інтелект, організованість, вміння планувати власну діяльність – всі ці «м'які навички» будуть важливі в подальшій професії дизайнера. Участь в студентських творчих виставках виграє далеко не останню роль в контексті формування навичок «soft skill» і їх вдосконалення.

Можна залучати студентів і до організаційних моментів – вибір місця проведення, підготовка запрошень та інших інформаційних матеріалів, зустріч гостей тощо. Такі навички надалі сприяють умінню працювати в команді, прояві лідерських якостей, прояву ініціативи. До того ж це може сприяти популяризації спеціальності, кафедри, навчальному закладу, через те, що на таких заходах зазвичай присутні зацікавлені особи.

Участь у творчих студентських виставках також дозволяє найбільш повно розкрити потенціал майбутніх дизайнерів або художників. Розвиток творчого потенціалу на засадах креативного мислення – на перший погляд, не така очевидна річ, як вміння презентацій. Але готуючись до таких заходів студенти, по-перше, можуть пробувати використання різних технік (живопис), програм (дизайн-проєкти), різних мішаних технік в мистецтві, які не передбачені освітньою програмою. По-друге, спілкуючись між собою, споглядаючи інші роботи, можуть зацікавитись різними напрямками мистецтва та

дизайну, які потім будуть розвивати. Розвиток естетичного та емоційного сприйняття світу, розвиток емоційного інтелекту – теж складові процесу заохочення до виставок.

Базуючись на досвіді кафедри дизайну, періодичне проведення творчих студентських виставок також сприяє покращенню психологічного комфорту як між студентами, так і між викладачами та студентами. При підготовці заходу викладач передає свій «виставковий» досвід своїм студентам, студенти спілкуються в дружній обстановці.

Враховуючи сучасні умови війни, є певні труднощі проведення таких студентських виставок: такі як відсутність студентів, вибір виставкової зали, врахування безпеки відвідувачів.

Деякою заміною зараз стали онлайн виставки, які не можуть, звісно повністю замінити «живі» заходи, але дозволяють нагадувати та студентам, і викладачам про необхідність проведення таких.

Таким чином, студентські виставки творчих робіт є додатковим елементом в процесі формування професійних навичок дизайнера та необхідних у сучасному світі навичок «soft skill».

Література

1. Матійко О. В., Данильченко Н. В. Арт-центр «Арго» та естетичне виховання особистості інженера. *Інновації в суднобудуванні та океанотехніці: Матеріали XI міжнародної науково-технічної конференції в 2 ч.* Миколаїв: НУК, 2020. Ч. 2. С. 301–304.
2. Данильченко Н. В., Розкладай І. Портфоліо, як елемент професійної діяльності дизайнера. *Гуманітарний вісник НУК*. Випуск 16. Миколаїв: Іліон, 2023. С. 33–39.
3. Перепелиця О. В. Художньо-творча виставка як підсумок творчої діяльності колективу. *Наука і освіта. Психологія, педагогіка*. Випуск 7. 2014. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/6405/1/Perepelytsia.pdf> (дата звернення 15.09.24)

Portnov D., Senior Instructor of the Department of Design, Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), dmutro.portnov@nuos.edu.ua

Kulchynska V., Student of the Specialty 022 Design, Education and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), nikafx00@gmail.com

CREATIVE STUDENT EXHIBITIONS IN THE CONTEXT OF DEVELOPING THE SKILLS OF DESIGN STUDENTS

The reasons for holding creative student exhibitions are considered. The influence of exhibitions on the formation of professional skills of future designers is analyzed. The importance of conducting such events for creative improvement is substantiated.

Key words: creative works, projects, art exhibitions, skills.

ЗМІСТ

ДИЗАЙН

Матійко Н. О., Дюміна К. М.	
Концептуальна модель бренд-дизайну в умовах цифрової конкуренції.....	3
Матійко О. В., Куприяненко А. О.	
Вплив просторового макетування на естетичні та функціональні аспекти дизайну інтер'єру.....	5
Портнов Д., Кульчинська В.	
Творчі студентські виставки в контексті формування навичок студентів-дизайнерів	7
Сергієнко О. М., Кульчинська В. А.	
Використання виробів зі скла в оздобленні мінімалістичного інтер'єру.....	9
Сергієнко О. М., Толкушкіна А.	
Фотографія як засіб сюжетної організації літературного твору	11
Чигінцев С. І., Чигінцева О. В.	
Основні етапи при проєктуванні елементів дитячого майданчика.....	13
Данильченко Н. В., Гавловська Д.	
Інтеграція конкурсів з дизайну в навчальний процес.....	14

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

Багбеков Т. Р., Савіна О. Ю.	
Розвиток тенісу як олімпійського виду спорту	16
Бровко А. С., Сокол О. В.	
Кікбоксинг сольні композиції (музичні форми)	23
Бурдін Д. С., Савіна О. Ю.	
Психосоціальна та фізична реабілітація ветеранів війни на Миколаївщині	25
Гриник Є. І., Бірюк С. В.	
Історичні аспекти розвитку легкої атлетики на Миколаївщині.....	28
Дон А. Г., Савіна О. Ю.	
Тенденції управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації	31
Дратман Л. С., Сокол О. В.	
Художня гімнастика як специфічна система фізичного виховання дівчат.....	35
Кузікова Р. С., Деркач В. М.	
Особливості етапу початкової спортивної підготовки у важкій атлетиці	37
Марцінковський І. Б., Єремєєва Є. А.	
Поширені травми у художній гімнастиці та заходи їх попередження (огляд літератури)	40
Марцінковський І. Б., Єрофєєнко А. Д.	
Поширені травми у фехтуванні та заходи їх попередження за даними літератури	44
Цап А. О., Сокол О. В.	
Розвиток фехтування як виду спорту	47

СУЧАСНІ МОВИ І ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

Єганова Л. Л.	Особливості викладання німецької мови як другої іноземної після англійської	50
Литвинова А. Д., Ворчакова І. Є.	Автоматичний переклад юридичних текстів: аналіз неточностей і їхні правові наслідки	52
Філенко У. Ю.	Особливості функціонування вторинних текстів у сучасному комунікативному просторі (на матеріалі детективного дискурсу)	54

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Бобіна О. В.	Третій рік навчання під час війни (2024): побіжний звіт директора ННГІ	57
Кравчук О. Ю., Гордієнко Д. О.	Практики забезпечення політичної безпеки в державі: міжнародний досвід	60
Матвієнко Л. В.	Спогади мешканців селища Первомайське: реалії лютого 2022 року	63
Оліфірова М. В., Матвієнко Л. В.	Особливості становища бізнесу на Миколаївщині, зумовлені російсько-українською війною 2014–2024 рр.	64
Сонечко О. С.	Рекреаційні та природні ресурси Миколаївщини: можливості відновлення	66
Сонечко О. С., Сугакова П. В.	Проблема водопостачання міста Миколаєва в умовах військової агресії: виклики та медико-соціальні наслідки	68

ПСИХОЛОГІЯ

Домашевська Д. П., Литвиненко І. С.	Розвиток емоційної регуляції як стратегія соціальної адаптації осіб з обмеженими фізичними можливостями	70
Кудряшова Д. С., Литвиненко І. С.	Протидія та попередження булінгу в закладах освіти	72
Ларченко І. В.	Локус контролю як чинник професійного самовизначення, стресостійкості та ментального здоров'я випускників професійно технічних навчальних закладів в умовах стресогенності	74
Литвиненко І. С., Вітко Ю. С.	Особливості прояву пізнавальної активності у старшокласників у процесі навчально-пізнавальної діяльності	78
Литвиненко І. С., Догарева В. В.	Смислоутворення як чинник переживання травматичного досвіду	81
Литвиненко І. С., Жело Ю. В.	Організація інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти	83
Литвиненко І. С., Жереги О. В.	Особливості використання почуття гумору як ресурсу психологічного подолання перешкод	86
Литвиненко І. С., Козирева Є. В.	Психологічна допомога членам сімей загиблих воїнів	89
Литвиненко І. С., Манзарук Н. О.	ПТРС у дітей, які пережили психотравмуючі події	91
Литвиненко І. С., Розум'як С. О.	Психологічні особливості попередження конфліктів у подружній сім'ї	92

Литвиненко І. С., Мочалова О. В.	Особливості мотивування на здоровий спосіб життя студентської молоді в сучасних реаліях українського суспільства.....	94
Литвиненко І. С., Тимченко С. О.	Психологічна готовність дітей дошкільного віку до навчання в школі.....	97
Миргородський С. О., Литвиненко І. С.	Агресивні реакції та шляхи їх корекції в молодших школярів	99
Олексюк О. М., Гучек О. В.	Структура психологічної готовності психологів до професійної діяльності.....	101
Олексюк О. М., Коваль А. С.	Психологічна характеристика юнацького віку в сучасних умовах.....	103
Олексюк О. М., Козут О. В.	Стресові фактори в умовах професійної діяльності вчителя.....	105
Олексюк О. М., Приходько О. А.	Механізми психологічного впливу реклами на світогляд молоді	107
Сінченко В. М., Коренєва Ю. П.	Війна і дитинство на Миколаївщині: психологічні наслідки та прогноз на майбутнє.....	109
Чугуєва І. Є., Болотня Г. Б.	Тривожність як сучасна психологічна проблема та методи її подолання.....	111

ЛІТЕРАТУРНІ СТОРІНКИ

Сонечко О. С.	Наші янголи... ..	114
	Хвили тихої, мілкої Балтики... ..	114
	Мій дім... ..	115
	Місто в гірлі Інгулу... ..	115
ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ.....		119
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ		120
ВИПАДКИ СКОРОЧЕНЬ, ЩО ЧАСТО ТРАПЛЯЮТЬСЯ У НАУКОВИХ ТЕКСТАХ		121

Наукове видання

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 17

Редколегія не завжди поділяє погляд авторів статей.
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор.

Формат 60×84¹/₈. Ум. друк. арк. 14,2. Тираж 100 пр. Зам. № 3012-1.

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.
Свідоцтво МК № 11 від 26.01.2007 р.